UO‘K 316.346.32-053.6(575.1):316.3

O‘ZBEKISTONDA YOSHLAR MILLIY O‘ZLIGINI SHAKLLANTIRISH JARAYONLARI: TARIXIY TARAQQIYOT VA ZAMONAVIY TRANSFORMATSIYALAR

Qayumova Gulhayyo Axtamovna,
Buxoro shahar 8-umumiy ta’lim maktabi Tarbiya fani o‘qituvchisi

Annotatsiya. *Mazkur maqolada O‘zbekistonda yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish jarayonlarining tarixiy taraqqiyoti va zamonaviy transformatsiyalari qiyosiy-tarixiy hamda tizimli yondashuv asosida tahlil qilinadi. Tadqiqotda milliy o‘zlik tushunchasining mazmuni, uning tarixiy xotira, ona tiliga munosabat, milliy qadriyatlar, diniy-ma’naviy meros, vatanparvarlik, fuqarolik mas’uliyati va ijtimoiy faollik bilan o‘zaro aloqasi ochib beriladi. O‘zbekistonda yoshlar milliy o‘zligining shakllanish jarayoni shartli ravishda an’anaviy jamiyat davri, jadidchilik va milliy uyg‘onish bosqichi, sovet modernizatsiyasi sharoiti, mustaqillikning dastlabki yillari hamda yangi bosqichdagi institutsional va raqamli transformatsiyalar davrlariga ajratib o‘rganiladi. Ayniqsa, 2016-yildan keyingi davrda yoshlar siyosatining yangi mazmun kasb etishi, yoshlarning milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat, milliy o‘zlikni anglash, vatanparvarlik va mamlakat taraqqiyotiga daxldorlik ruhida tarbiyalanishiga qaratilgan institutsional mexanizmlar tahlil qilinadi. Tadqiqot natijasida milliy o‘zlikni shakllantirish bir martalik ma’naviy-ma’rifiy tadbir emas, balki tarixiy xotira, ta’lim, oila, mahalla, madaniyat, ommaviy axborot vositalari, raqamli makon va fuqarolik ishtirokining uzviy o‘zaro ta’sirida davom etadigan dinamik jarayon ekani asoslanadi.*

Kalit so‘zlar: *yoshlar, milliy o‘zlik, milliy identitet, tarixiy xotira, milliy qadriyatlar, vatanparvarlik, jadidchilik, yoshlar siyosati, ma’naviy meros, raqamli transformatsiya, fuqarolik identiteti.*

ПРОЦЕССЫ ФОРМИРОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ МОЛОДЁЖИ В УЗБЕКИСТАНЕ: ИСТОРИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ И СОВРЕМЕННЫЕ ТРАНСФОРМАЦИИ

Аннотация. *В статье на основе сравнительно-исторического и системного подходов анализируются процессы формирования национальной идентичности молодёжи Узбекистана в исторической динамике и условиях современных трансформаций. Раскрывается содержание понятия национальной идентичности, а также его взаимосвязь с исторической памятью, родным языком, национальными ценностями, духовным наследием, патриотизмом, гражданской ответственностью и социальной активностью молодёжи. Процесс формирования национальной идентичности условно рассматривается по нескольким историческим этапам: традиционное общество, джадидизм и национальное возрождение, советская модернизация, первые годы независимости и современный этап институциональных и цифровых трансформаций. Особое внимание уделяется изменениям в молодёжной политике после 2016 года, усилению механизмов воспитания молодёжи в духе уважения к национальным и общечеловеческим ценностям, осознания национальной идентичности, патриотизма и ответственности за будущее страны. Обосновывается положение о том, что формирование национальной идентичности молодёжи представляет собой не разовую воспитательную кампанию, а динамический и непрерывный процесс, формирующийся во взаимодействии исторической памяти, образования, семьи, махалли, культуры, средств массовой информации, цифровой среды и гражданского участия.*

Ключевые слова: *молодёжь, национальная идентичность, национальное самосознание, историческая память, национальные ценности, патриотизм, джадидизм, молодёжная политика, духовное наследие, цифровая трансформация, гражданская идентичность.*

PROCESSES OF YOUTH NATIONAL IDENTITY FORMATION IN UZBEKISTAN: HISTORICAL DEVELOPMENT AND MODERN TRANSFORMATIONS

Abstract. *This article analyzes the historical development and contemporary transformations of youth national identity formation in Uzbekistan through comparative-historical and systemic approaches. It examines the concept of national identity and its relationship with historical memory, the native language, national values, spiritual heritage, patriotism, civic responsibility, and social participation. The formation of youth national identity is conditionally divided into several historical stages: the traditional society, Jadidism and national awakening, Soviet modernization, the early years of independence, and the*

contemporary period characterized by institutional and digital transformations. Particular attention is paid to changes in youth policy after 2016 and to institutional mechanisms aimed at developing respect for national and universal values, national self-awareness, patriotism, and a sense of responsibility for the country's future. The study argues that national identity formation should not be regarded as a one-time educational campaign. Rather, it is a dynamic and continuous process shaped by the interaction of historical memory, education, family, mahalla, culture, mass media, the digital environment, and civic participation. The article proposes several methodological and practical approaches to strengthening the historical and cultural components of youth identity in contemporary Uzbekistan.

Keywords: *youth, national identity, national self-awareness, historical memory, national values, patriotism, Jadidism, youth policy, spiritual heritage, digital transformation, civic identity.*

Kirish. XX – XXI asrlar chegarasida jamiyat taraqqiyotining muhim mezonlaridan biri inson, ayniqsa yosh avlodning o‘zligini anglashi, tarixiy ildizlarini bilishi, milliy va fuqarolik mansubligini idrok etishi hamda zamonaviy ijtimoiy jarayonlarda faol ishtirok eta olish qobiliyati bilan belgilanmoqda. Globallashuv, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi, transmilliy madaniy oqimlarning kuchayishi va raqamli ijtimoiy makonning kengayishi sharoitida milliy o‘zlik masalasi faqat tarix yoki ma’naviyat muammosi bo‘lib qolmay, balki jamiyatning ijtimoiy barqarorligi, avlodlar davomiyligi, fuqarolik birdamligi va davlatning uzoq muddatli taraqqiyot strategiyasi bilan bevosita bog‘liq masalaga aylanmoqda.

O‘zbekiston jamiyati uchun mazkur masalaning dolzarbligi, avvalo, mamlakatning boy tarixiy-madaniy merosi, ko‘p asrlik davlatchilik tajribasi, milliy til va madaniyatning o‘ziga xosligi hamda aholining salmoqli qismini yoshlar tashkil etishi bilan belgilanadi. Yosh avlodning milliy o‘zligini anglash darajasi uning o‘z tarixiga munosabati, ajdodlar merosini qabul qilishi, ona tilining ijtimoiy va madaniy ahamiyatini anglashi, milliy urf-odatlarni zamonaviy hayot bilan uyg‘unlashtira olishi, Vatan taraqqiyotiga daxldorlik hissi va fuqarolik pozitsiyasida namoyon bo‘ladi. Shu nuqtayi nazardan, milliy o‘zlikni shakllantirishni faqat ma’naviy-tarbiyaviy faoliyat doirasida izohlash yetarli emas. Mazkur jarayon tarixiy tajriba, siyosiy institutlar, ta’lim tizimi, oila, mahalla, madaniyat, ommaviy kommunikatsiya va yoshlarning shaxsiy ijtimoiy tajribasi bilan chambarchas bog‘liq murakkab hodisadir.

O‘zbekiston tarixida yoshlar milliy o‘zligining shakllanish jarayoni uzoq tarixiy ildizlarga ega. An’anaviy jamiyat sharoitida shaxsning o‘zligini anglash, avvalo, oila, mahalla, diniy-ma’rifiy muhit, kasb-hunar, urug‘-aymoq, hudud va mahalliy jamoaga mansublik orqali shakllangan. Bunda avloddan avlodga o‘tib kelgan urf-odatlar, marosimlar, axloqiy me’yorlar, xalq og‘zaki ijodi, diniy bilimlar va tarixiy xotira muhim ijtimoiy mexanizm vazifasini bajargan. Demak, milliy o‘zlikning dastlabki shakllari zamonaviy “identitet” tushunchasi bilan aynan bir xil bo‘lmagan bo‘lsa-da, keyinchalik milliy ong va milliy o‘zlikning shakllanishi uchun muhim ijtimoiy-madaniy zamin yaratgan.

XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Turkiston hududida yuz bergan ijtimoiy-siyosiy va ma’rifiy jarayonlar milliy o‘zlikning mazmunida yangi bosqichni vujudga keltirdi. Jadidchilik harakati vakillari ta’limni yangilash, ona tilidagi matbuotni rivojlantirish, zamonaviy bilimlarni egallash, tarixiy xotirani tiklash va jamiyatni ma’rifat asosida taraqqiy ettirish masalalarini ilgari surdilar. Shu ma’noda jadidchilikni nafaqat ma’rifiy yoki siyosiy harakat, balki milliy o‘zlikni zamonaviy mazmun bilan boyitgan tarixiy hodisa sifatida ham baholash mumkin. Jadidlar faoliyatida “millat”, “Vatan”, “ilm”, “taraqqiyot”, “ma’rifat” va “mas’uliyat” tushunchalarining o‘zaro bog‘liqligi yosh avlodni tarbiyalash masalasiga alohida ahamiyat berilganini ko‘rsatadi.

XX asrning sovet davrida esa milliy o‘zlik shakllanishi murakkab va ziddiyatli sharoitda kechdi. Bir tomondan, savodxonlik, ommaviy ta’lim, ilm-fan va madaniy institutlarning rivojlanishi yosh avlodning ijtimoiy imkoniyatlarini kengaytirdi. Ikkinchi tomondan, siyosiy-mafkuraviy tizim milliy tarix, diniy meros va milliy qadriyatlarning talqinini qat’iy nazorat qildi. Natijada yoshlarning tarixiy xotirasi va milliy o‘zligini anglash jarayonida uzilishlar ham yuzaga keldi. Shuning uchun mustaqillikdan keyingi davrni milliy o‘zlikni qayta anglash va tarixiy xotirani tiklash jarayonining yangi bosqichi sifatida baholash mumkin.

1991-yilda davlat mustaqilligining qo‘lga kiritilishi O‘zbekistonda milliy o‘zlik masalasini yangi siyosiy-huquqiy va ijtimoiy-madaniy sharoitga olib chiqdi. Milliy davlatlilik, davlat tili, tarixiy shaxslar va ajdodlar merosiga yangicha munosabat, milliy bayram va ramzlarning tiklanishi, ta’lim tizimida O‘zbekiston tarixining mavqeyi, ma’naviy-ma’rifiy ishlarning kengayishi yosh avlodning o‘zligini anglash jarayoniga bevosita ta’sir ko‘rsatdi. Shu bilan birga, mustaqillikning dastlabki davrida milliy o‘zlikni shakllantirish ko‘pincha ma’naviy-ma’rifiy va tarbiyaviy tadbirlar orqali amalga oshirilgan bo‘lsa, keyingi bosqichlarda bu jarayonning institutsional mexanizmlari tobora kengaydi.

Ayniqsa, 2016-yildan keyingi davrda O‘zbekistonda yoshlar masalasiga davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida qarash kuchaydi. 2017-yil 5-iyuldagi PF-5106-son Farmonda yoshlarni milliy

va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash, ularning ongida milliy o‘zlikni anglash, Vatanga muhabbat va uning taqdiriga daxldorlik hissini rivojlantirish alohida vazifa sifatida belgilangan. Mazkur hujjat yoshlar siyosatini faqat ijtimoiy himoya yoki bandlik masalalari bilan cheklamasdan, yoshlarning ma’naviy, intellektual va fuqarolik pozitsiyasini shakllantirish bilan bog‘lagani bilan ahamiyatlidir.

Keyingi davrda yoshlar bilan ishlash tizimi yanada institutsionallashdi. Xususan, 2022-yil 19-yanvardagi PQ-92-son Qaror bilan mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirish, har bir mahallada yoshlar yetakchisi faoliyatini yo‘lga qo‘yish va yoshlar muammolarini manzilli o‘rganish mexanizmlarini rivojlantirish belgilandi.

Bugungi kunda yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish masalasiga raqamli transformatsiya nuqtayi nazaridan ham yondashish zarur. Chunki zamonaviy yoshlarning tarix, madaniyat, til, din, siyosat va ijtimoiy qadriyatlar haqidagi tasavvurlari faqat oila, maktab yoki oliy ta’lim muassasasida emas, balki ijtimoiy tarmoqlar, videoplatformalar, bloglar, podkastlar, elektron kutubxonalar va boshqa raqamli manbalar orqali ham shakllanmoqda. Shu sababli milliy o‘zlikning zamonaviy modeli “an’anani saqlash” bilan birga “raqamli makonda milliy mazmunni yaratish” vazifasini ham o‘z ichiga olishi lozim.

Mavzuning ilmiy muammosi shundaki, yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish ko‘pincha alohida davrlar yoki ayrim ma’naviy-ma’rifiy tadbirlar doirasida tadqiq etiladi. Natijada an’anaviy jamiyatdan jadidchilik davriga, sovet davridan mustaqillik davriga, undan esa zamonaviy raqamli jamiyatga o‘tish jarayonida milliy o‘zlik mazmunining qanday o‘zgargani, qaysi omillar uzluksizlikni ta’minlagani va qaysi omillar transformatsiyaga sabab bo‘lgani yetarlicha tizimli tarzda ochib berilmaydi. Ayniqsa, “milliy o‘zlik”, “milliy ong”, “milliy o‘z-o‘zini anglash”, “fuqarolik identiteti” va “vatanparvarlik” tushunchalarining o‘zaro munosabatini tarixiy jarayonlar bilan bog‘lab tadqiq etish muhim ilmiy vazifalardan biridir.

Shunday qilib, O‘zbekistonda yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish tarixini o‘rganish faqat o‘tmishdagi qadriyatlarni qayd etish emas, balki milliy merosning zamonaviy avlod tomonidan qanday qabul qilinayotgani, qayta talqin qilinayotgani va yangi ijtimoiy sharoitlarda qanday mazmun kasb etayotganini aniqlash imkonini beradi. Mazkur jarayonni tarixiy taraqqiyot va zamonaviy transformatsiyalar birligida tadqiq etish milliy identitetning kelajakdagi rivojlanish tendensiyalarini prognoz qilish uchun ham metodologik asos bo‘lib xizmat qiladi.

Mavzuga doir adabiyotlar tahlili. Yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish masalasi tarix, falsafa, siyosatshunoslik, sotsiologiya, pedagogika va madaniyatshunoslik fanlari kesishmasida o‘rganiladigan kompleks muammodir. Mavzuga oid manbalarni shartli ravishda bir necha guruhga ajratish mumkin.

Birinchi guruhni milliy uyg‘onish va jadidchilik davri manbalari tashkil etadi. Mahmudxo‘ja Behbudiy, Abdurauf Fitrat, Abdulla Avloniy, Munavvarqori Abdurashidxonov kabi ma’rifatparvarlarning asarlarida ta’lim, millat, Vatan, axloq, yosh avlod tarbiyasi va ma’rifat masalalari markaziy o‘rin egallaydi. Ularning qarashlari yoshlar milliy o‘zligining tarixiy ildizlarini aniqlashda muhim nazariy-manbaviy asos bo‘la oladi.

Ikkinchi guruh sovet davri tarixiga oid tadqiqotlardan iborat bo‘lib, ularda ta’lim, madaniyat, mafkura, milliy siyosat va ijtimoiy modernizatsiya jarayonlari yoritilgan. Mazkur manbalarni tahlil qilishda sovet davridagi rasmiy mafkuraviy yondashuv bilan tarixiy voqelik o‘rtasidagi tafovutni hisobga olish zarur.

Uchinchi guruhni mustaqillik davrida qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlar tashkil etadi. Ayniqsa, yoshlarga oid davlat siyosatining huquqiy asoslari, yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularni milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalashga qaratilgan hujjatlar tadqiqot uchun asosiy birlamchi manba vazifasini bajaradi. 2017-yildagi PF-5106-son Farmon yoshlar siyosatida milliy o‘zlikni anglash, Vatanga muhabbat va tarixiy-madaniy qadriyatlarga hurmat masalalarini aniq davlat siyosati vazifalari bilan bog‘lagan.

Shu bilan birga, mavjud adabiyotlarda milliy o‘zlikning tarixiy evolyutsiyasi bilan bugungi raqamli transformatsiyalarni bir butun jarayon sifatida tahlil qilishga ehtiyoj mavjud. Mazkur maqolaning asosiy ilmiy yo‘nalishi aynan shu bo‘shliqni to‘ldirishga qaratilgan.

Tadqiqot metodologiyasi. Tadqiqotda tarixiylik, xolislik, tizimlilik, qiyosiy-tarixiy tahlil, retrospektiv tahlil, manbashunoslik, kontent-tahlil va institutsional yondashuv metodlaridan foydalanildi.

Tarixiylik metodi yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish jarayonini muayyan davrning ijtimoiy-siyosiy sharoiti bilan bog‘liq holda o‘rganish imkonini berdi.

Qiyosiy-tarixiy metod an’anaviy jamiyat, jadidchilik, sovet davri, mustaqillik va zamonaviy davrda milliy o‘zlikni shakllantirish mexanizmlaridagi o‘xshash va farqli jihatlarni aniqlash uchun qo‘llanildi.

Institutsional yondashuv oila, mahalla, ta’lim muassasalari, davlat organlari, yoshlar tashkilotlari va madaniy institutlarning yoshlar identitetini shakllantirishdagi rolini tahlil qilishga xizmat qildi.

Kontent-tahlil normativ-huquqiy hujjatlar, davlat dasturlari va yoshlar siyosatiga oid rasmiy hujjatlarda “milliy o‘zlik”, “vatanparvarlik”, “qadriyat”, “tarixiy xotira”, “fuqarolik mas’uliyati” kabi tushunchalarning qo‘llanish dinamikasini aniqlash uchun ishlatildi.

Retrospektiv metod zamonaviy yoshlar siyosatining shakllanishiga ta’sir ko‘rsatgan tarixiy omillarni orqaga qarab tahlil qilish imkonini berdi.

Olingan natijalar va ularning tahlili

Tadqiqot natijalari O‘zbekistonda yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish jarayonini beshta yirik tarixiy bosqichga ajratish mumkinligini ko‘rsatadi:

1.An’anaviy jamiyat bosqichi – milliy o‘zlikning oila, mahalla, din, urf-odat, til va mahalliy jamoa orqali tabiiy ravishda shakllanish davri.

2.Jadidchilik va milliy uyg‘onish bosqichi – milliy o‘zlikning ma’rifat, zamonaviy ta’lim, matbuot, milliy taraqqiyot va siyosiy ong bilan bog‘lanishi.

3.Sovet modernizatsiyasi bosqichi – ta’lim va ijtimoiy modernizatsiya bilan birga milliy tarix va qadriyatlarning mafkuraviy qayta talqin qilinishi.

4.Mustaqillikning dastlabki bosqichi – milliy tarix, til, davlatlilik, madaniy meros va milliy qadriyatlarning qayta tiklanishi.

5.Zamonaviy transformatsiya bosqichi – yoshlar siyosatining institutsionallashuvi, mahalla tizimining kuchayishi, raqamli makonning kengayishi va milliy o‘zlikning global axborot oqimlari bilan o‘zaro ta’siri.

Mazkur bosqichlarning eng muhim umumiy jihati shundaki, milliy o‘zlikning asosiy mazmuni – tarixiy xotira, til, madaniyat, Vatanga mansublik va avlodlar davomiyligi – saqlanib qolgan bo‘lsa-da, uni shakllantiruvchi institutlar va kommunikatsiya vositalari o‘zgarib borgan.

Ayniqsa, zamonaviy bosqichda yoshlarning milliy o‘zligini shakllantirishning yangi modeli yuzaga kelmoqda. Bu modelda yosh shaxs faqat tarbiya obyekti emas, balki milliy identitetning faol subyekti sifatida namoyon bo‘ladi. Yoshlarning tarix, madaniyat va milliy qadriyatlar haqidagi kontentni yaratishi, ijtimoiy tarmoqlarda tarqatishi, volontyorlik va jamoatchilik faoliyatida ishtirok etishi milliy o‘zlikning interaktiv xususiyatini kuchaytirmoqda.

2022-yildan boshlab mahalla darajasida yoshlar yetakchilari faoliyatining yo‘lga qo‘yilishi esa yoshlar siyosatining “manzilli” xususiyatini kuchaytirdi. Bunda yoshlarning muammolarini aniqlash bilan birga ularning qiziqishlari, iste’dodi, ijtimoiy faolligi va tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash imkoniyati ham kengaydi

Shu asosda milliy o‘zlikni shakllantirishning zamonaviy modelini quyidagi o‘zaro bog‘liq komponentlar asosida ko‘rish mumkin:

tarixiy xotira → milliy qadriyat → shaxsiy identitet → fuqarolik mas’uliyati → ijtimoiy faollik → milliy taraqqiyotga daxldorlik.

Mazkur zanjirda tarixiy xotira boshlang‘ich nuqta bo‘lsa, fuqarolik mas’uliyati va ijtimoiy faollik milliy o‘zlikning amaliy namoyon bo‘lish shaklidir.

Xulosa va tavsiyalar. Shunday qilib, O‘zbekistonda yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish jarayoni ko‘p asrlik tarixiy ildizlarga ega bo‘lib, uning mazmuni jamiyatning siyosiy, ijtimoiy va madaniy taraqqiyoti bilan birgalikda o‘zgarib kelgan. An’anaviy jamiyatda milliy o‘zlik asosan oila, mahalla, din, urf-odat va og‘zaki tarix orqali tabiiy ravishda shakllangan bo‘lsa, jadidchilik davrida u ma’rifat, zamonaviy ta’lim va milliy uyg‘onish g‘oyalari bilan boyidi. Sovet davrida bu jarayon mafkuraviy nazorat ostida murakkab tus oldi. Mustaqillikdan keyin esa tarixiy xotira, milliy til, madaniy meros va davlatlilik g‘oyalarini tiklash orqali yangi mazmun kasb etdi.

2016-yildan keyingi davrda yoshlar milliy o‘zligini shakllantirish davlat siyosatining alohida va institutsional yo‘nalishiga aylandi. Yoshlarni milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash, milliy o‘zlikni anglash, Vatanga muhabbat va mamlakat taqdiriga daxldorlikni rivojlantirish davlat siyosati darajasida belgilandi. Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimining takomillashtirilishi esa mazkur siyosatni hududiy va individual darajada amalga oshirish imkoniyatlarini kengaytirdi.

Tadqiqot asosida quyidagi ilmiy-amaliy tavsiyalarni ilgari surish mumkin: yoshlar milliy o‘zligini shakllantirishning tarixiy davriylashtirish modelini alohida ilmiy-metodik konsepsiya sifatida ishlab chiqish; oliy va umumiy ta’lim tizimida milliy identitetni faqat ma’naviy-ma’rifiy tadbirlar orqali emas, balki tarix, huquq, madaniyat, media savodxonlik va fuqarolik ta’limi integratsiyasi orqali shakllantirish; jadidlar merosi, mahalliy tarix, oilaviy tarix va mikro-tarix materiallarini yoshlar uchun zamonaviy raqamli formatlarga moslashtirish; yoshlarning o‘zlari ishtirok etadigan “raqamli tarix”, podkast, videodars, elektron muzey va interaktiv xaritalar loyihalarini rivojlantirish; mahallalardagi yoshlar yetakchilari faoliyatida yoshlarning milliy o‘zligi va tarixiy xotirasini o‘rganishga qaratilgan muntazam ijtimoiy tadqiqotlarni joriy etish;yoshlarning milliy identitetini faqat etnomadaniy belgilar bilan emas,fuqarolik mas’uliyati, qonunga hurmat, ijtimoiy faollik va mamlakat taraqqiyotiga daxldorlik mezonlari bilan ham baholash; raqamli makonda milliy qadriyatlarni targ‘ib qilishda yoshlarni tayyor kontent iste’molchisi emas, balki milliy

mazmundagi kontent yaratuvchi faol subyekt sifatida qo‘llab-quvvatlash; hududlar kesimida yoshlarning milliy o‘zligini shakllantirishga ta’sir etuvchi omillar bo‘yicha muntazam monitoring va sotsiologik tadqiqotlar o‘tkazish; tarixiy xotira, milliy identitet va yoshlar siyosati kesishmasida oliy ta’lim uchun maxsus o‘quv kurslari va metodik qo‘llanmalar yaratish.

Umuman olganda, yoshlar milliy o‘zligini shakllantirishni “o‘tmishni saqlash” jarayoni sifatida emas, balki tarixiy merosni zamonaviy hayot mazmuni bilan uyg‘unlashtirish jarayoni sifatida baholash maqsadga muvofiq. Milliy o‘zlikning barqarorligi uning o‘zgarmasligida emas, balki yangi ijtimoiy, texnologik va madaniy sharoitlarda o‘zining asosiy mazmunini saqlagan holda yangilanib borishida namoyon bo‘ladi.

Shu ma’noda, O‘zbekistonda yoshlar milliy o‘zligining zamonaviy modeli tarixiy xotira, milliy qadriyat, zamonaviy bilim, fuqarolik mas’uliyati, raqamli kompetensiya, ijtimoiy faollik,uyg‘unligiga asoslanishi lozim.

ADABIYOTLAR:

1.O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. – Toshkent, 2023.

2. O‘zbekiston Respublikasining “Yoshlarga oid davlat siyosati to‘g‘risida”gi Qonuni.

3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 5-iyuldagi PF-5106-son “Yoshlarga oid davlat siyosati samaradorligini oshirish va O‘zbekiston yoshlar ittifoqi faoliyatini qo‘llab-quvvatlash to‘g‘risida”gi Farmoni.

4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 18-iyuldagi PQ-3138-son “O‘zbekiston yoshlar ittifoqi faoliyatini takomillashtirishga doir kompleks chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi Qarori.

5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-son “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to‘g‘risida”gi Farmoni.

6. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 19-yanvardagi PQ-92-son “Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori

8. Behbudiy M. Tanlangan asarlar. – Toshkent: Ma’naviyat.

9.Fitrat A. Tanlangan asarlar. – Toshkent: Ma’naviyat.

10.Avloniy A. Turkiy guliston yoxud axloq. – Toshkent.

11. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2021.

12. O‘zbekistonning eng yangi tarixi. – Toshkent.

13. O‘zbekistonning davlat muassasalari tarixi. – Toshkent.

14. O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va O‘zbekiston Milliy arxivi materiallari.

15. O‘zbekiston Respublikasi Yoshlar siyosati va sport vazirligi materiallari.